

ПОНЯТТЯ КОНЦЕПТУ ВВІЧЛИВОСТІ У ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ

Харченко О., студ. ПР-51

Існують мовленнєві засоби, які використовуються учасниками комунікації для реалізації своїх комунікативних стратегій в ситуаціях буденного спілкування, пов'язаних з вираженням привітання, прохання і звернення.

Вивчаються прагматичні параметри, які впливають на вибір мовних засобів та, які використовуються для реалізації стратегій ввічливої поведінки у відповідних типах мовленнєвих актів в процесі комунікації. Вивчення способів і стратегій вираження ввічливості в мові зосереджується на формуванні, розвитку та втіленні концепту «презентація себе» в акті комунікації, в ході історичного розвитку специфічних культурних моделей поведінки, які залежать від розподілення соціальних ролей в суспільстві. Ввічливість є найважливішим та найсильнішим регулятором поведінки людини в суспільстві, який слугує для досягнення найефективнішої соціальної взаємодії.

Саме принцип ввічливості визначає якість і рівень комунікації. Про його фундаментальність говорить його надмовний характер, а також культурна універсальність. З цим терміном, крім того, пов'язується якась універсальна стратегія в свідомості людини.

У роботах багатьох дослідників мовленнєва ввічливість розглядається як поняття, що належить мовленнєвому етикету. Ряд лінгвістів наполягає на ідеї про те, що конативна функція (функція ввічливості) є різновидом фатичної (контактовстановлюючої). При цьому ставиться знак рівності між ввічливими висловлюваннями та висловлюваннями з дотриманням відповідних етичних норм. Подібна інтерпретація правила ввічливості призводить до того, що поняття «Мовленнєва ввічливість» стає синонімом таких понять, як «чемність», «тактовність».

Перспективним вважаємо дослідження концепту ввічливості на матеріалі порівняння його з іншими мовними засобами, що дозволить виділити в ньому нові, ще не вивчені аспекти. Якщо ввічливість - це набір мовленнєвих стратегій, що забезпечують високий рівень комунікації, то «культурну» ввічливість можна визначити як набір поведінкових стратегій, що забезпечують позитивність і високу продуктивність міжособової взаємодії.

Наук. кер. - Косенко Ю.В., ст. викл.